

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО СЕЛСКО СТОПАНСТВО

8900 Нова Загора, ул. „Цар Освободител“ 67

тел. 0457/6 27 57, www.pgss-nz.com, e-mail: pgss@abv.bg

УТВЪРЖДАВАМ:

/ Л. Стоянова – Директор на ПГСС /

Политика

на ПГСС – Нова Загора

за превенция и интервенция на насилие и тормоз

по изпълнение

на „Механизма за противодействие на тормоза и насилието в институциите в системата на предучилищното и училищно образование“

утвърден със заповед на Министъра на МОН РД 09-5906/28.12.2017г.

учебна 2023/2024 година

Професионална гимназия по селско стопанство следва политика за превенция и интервенция на насилието и тормоза основана на споделени ценности, философия, норми, правила и традиции за участие и взаимодействие на директора, педагогически и непедagogическия персонал, родителите, децата и учениците в изграждането на сигурна среда. Тя се базира на основни принципи и положения, да съдържа цели, стратегии, очаквани резултати и отговорности за всички участници в процеса на предучилищното и училищното образование.

I. Цели на политиката за превенция и интервенция на насилието.

- Да създаде позитивна култура и климат в училището;
- Да повиши осведомеността на всички участници в процеса на училищното образование, че насилието е неприемливо поведение;
- Да разработи система за превенция, която създава условия за превантивна работа с групата/класа и включва децата в образователни дейности, семинари, работилници, които да ги запознават с различните форми на насилие и тормоз, да възпитават уважение и толерантност към различията, да развиват чувствителност към границите на другия, етика на взаимоотношенията, кое поведение е приемливо и кое - не, как да се реагира на неприемливо поведение, др.
- Да създаде система за интервенция като разработи или разясни съществуващи правила и процедури във връзка с всяка една проява на насилие и тормоз, вкл. по отношение на идентифициране и сигнализиране;
- Да създаде система за предоставяне на подкрепа за пострадалите и въвлечените в ситуацията на насилие и тормоз;
- Да развие устойчива система за изграждане на капацитет у всички участници
- в образователния процес под формата на обучителни дейности, механизми за сътрудничество с други, външни за училището институции и организации, изграждане на ефективна система за дежурства и др.
- Да създава механизми за проследяване на ефективността от дейностите по превенция и интервенция.
- Позитивна култура и климат, които:
 - приемат различието и разнообразието и се базират на принципите на приобщаващото образование
 - дават възможност за развитие на сигурна среда, в която децата открито споделят и обсъждат теми, свързани с насилието
 - насърчават взаимоотношения на уважение сред цялата общност;
- Ефективно лидерство;
- Прилагането на цялостен институционален подход;
- Споделено разбиране за насилието и тормоза и последиците;
- Подкрепа и мотивиране на децата и служителите, в т.ч. информиране, обучение, консултиране, супервизия и изграждане на капацитет за справяне с насилието;
- Въвеждане на образователни стратегии и дейности за превенция (вкл. мерки по информиране), които:
 - развиват емпатия, уважение и резиланс сред децата
 - ясно адресират агресивно поведение
 - изграждат нулева толерантност към всички форми на насилие;
- Системност и регулярност при вписване, изясняване и прилагане на мерки и последващи действия в случаи на насилие и тормоз;
- Координация и последователни усилия от страна на институцията за изграждане на мрежа от взаимовръзки и взаимодействия за изграждане на по-сигурна среда;
- Партньорство с родителите;

- Непрекъснатата оценка и проследяване на ефективността на цялостната политика за превенция и интервенция на насилие и тормоз.

Цялостната политика се реализира на равнище училище, и на равнище група/клас, като на всяко едно от тези равнища се осъществяват дейности по превенция и интервенция (реакция).

Превенцията на насилие и тормоз включва комплекс от мерки, които имат за цел ограничаване и/или елиминиране на предпоставките и рисковите фактори, допринасящи за насилието. Превенцията поставя приоритет върху дейности на равнище група/клас, например създаване на правила на отношения в групата/класа, морално възстановяване на щета, тематични дискусии, регулярно провеждани в часа на класа или по друго време. Дискусиите са възможност в групата/класа да се поставят за обсъждане въпроси, които вълнуват или смущават децата, като по този начин се създава пространство за мислене и отработване на агресията чрез говорене, разыгране на ситуации, тяхното обсъждане и съответно осмисляне и развиване на нови умения и модели за ненасилствени отношения и поведение.

Интервенциите включват отговора на институцията при възникнали ситуации на насилие и тормоз. Това са последователни действия и мерки, които целят спиране и разрешаване на възникнала вече ситуация на насилие, тормоз и криза и се реализират като отчитат индивидуалните потребности на всяко дете, въввлечено пряко или косвено в ситуацията, като се прилага принципът на най-добрия интерес на детето.

II. Разработване на система от мерки за реализиране на сигурна образователна среда

1. **Създаване на координационен съвет** с ясни функции и делегирани отговорности, който да отговаря за планиране, проследяване и координиране на усилията за справяне с насилието и тормоза.

Съветът се ръководи от заместник директор и включва в състава си учители, деца и родители.

2. **Оценка на ситуацията**

Оценката и анализирането на ситуацията са от значение за планирането на дейности за изграждане на сигурна образователна среда. Оценката съдържа описание на следното:

” До колко са запознати заинтересованите страни с темата за насилие и тормоз?, Какви видове и форми на насилие и тормоз има в детската градина, училището, центъра за подкрепа за личностно развитие, специализираното обслужващо звено? Колко често те се проявяват? Къде са местата, на които най-често се случват? Кой са участниците? Как се е реагирало до момента? Какво следва да се предприеме, за да бъде реакцията ефективна?

Оценката се организира от ръководството на институцията и се осъществява от координационния съвет в началото на учебната година. За целта могат да се използват редица инструменти, като специални въпросници, дискусии с участие на цялата училищна общност, фокус групи с деца, учители и родители и др.

Резултатите от оценката и наличието на проблем се представят от координационния съвет и се обсъждат на тематичен педагогически съвет, на който участие могат да вземат всички заинтересовани страни. Резултатите могат да се обсъдят и на родителските срещи, и в часовете на класа.

3. Изготвяне на план за превенция и интервенция на насилието и тормоза

Планът за изпълнение се изготвя и реализира от координационния съвет и се утвърждава от директора с продължителност от една учебна година, като се актуализира в началото на всяка учебна година. Планът включва описание на всички дейности по превенция и интервенция на ниво институция и ниво група/клас. В плана са очертани срокове и отговорности по изпълнение на дейностите по превенция и интервенция.

4. Планиране и актуализиране на дейностите по превенция

- на ниво институция

чрез актуализиране на етичния кодекс на училището, създаване на единни правила, промени в Правилника за дейността на училището, подобряване системата на дежурства, с оглед недопускане на насилие и тормоз, повишаване квалификацията на педагогическия персонал и др.

- на ниво клас – създаване на правила за поведение, обучителни дейности, включване на учениците в обучение за превенция и справяне с агресията, тематични родителски срещи

5. Работа с родители

Включването на родителите е важна част от реализирането на цялостната политика и важно условие за нейната ефективност. Съгласно училищната политика родителите се привличат като партньори в дейностите по превенция и интервенция.

Партньорството с родителите за съдействие по превенция на насилието и тормоза може да се осъществява чрез:

- Провеждане на тематична родителска среща, в която учителите да запознаят родителите с цялостната политика, да им се представят основните моменти в механизма и да се дискутира тяхната готовност да участват.
- Покана към родители, които да се включат, като представят своите професии, хобита, интереси, така че да направят видима връзката между образованието и приложението му в живота.
- Идентифициране на родители, които могат да бъдат посредници за осъществяване на връзка между училището и други организации и институции.

Партньорството с родителите в случаи на интервенция:

във всички случаи е необходимо родителите на участващите в ситуацията на насилие или тормоз деца да бъдат уведомени за случилото се, както и за предприетите от институцията действия за разрешаване на ситуацията. Насоки към учителя за разговор с родителите:

- Добре е разговорът да бъде започнат със силните страни на децата и след това да се представи ситуацията. Това ще помогне за свалянето на напрежението още в началото.
- Добре е останалите родители от групата/класа също да бъдат информирани за ситуацията и предприетите действия с цел изясняване на неизвестните и сваляне на напрежението. По този начин се ограничават различни интерпретации и спекулации поради непознаване на ситуацията. Родителите трябва да бъдат информирани, че критиките, обидите и negliжирането на другото дете или деца от тяхна страна са недопустими и само ще задълбочат конфликта.
- Разговорът трябва да бъде проведен на подходящо място, в партньорски взаимоотношения, като се остави отворено пространство за споделяне на техните опасения и гледни точки; от разговора могат да бъдат изведени конкретни договорености - кой какво може да предприеме и какво се очаква като резултат. Конструктивно е учителят да дава конкретни препоръки на родителите както биха могли да направят и да обсъжда дали това е според възможностите им. По преценка,

учителят може да насочи родителите за консултация с други специалисти при необходимост.

Насоки за работа с родители, когато не съдействат:

В случай че родителите отказват да съдействат или по някакъв начин възпрепятстват действията на училището, учителят следва да се обърне към координационния съвет и случая да се обсъди.

6. Ресурсна обезпеченост

6.1. Ръководството на ПГСС е необходимо да осигурява:

- ежегодно обучение на служителите по теми, свързани с насилието и тормоза;
- обучени специалисти за интервенция в ситуации на тормоз в институцията, а при липса на такива да се обърне към външни за институцията специалисти, които са обучени за интервенция в ситуации на тормоз;
- информация, материали по темата за насилието и тормоза в училището, информация за наличните ресурси в общността и други.

6.2. Министерството на образованието и науката е необходимо да осигурява:

- проучване на необходимостта от повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти в областта на справяне с тормоза в образователните институции;
- обучения чрез включване на тематични области, свързани с насилието и тормоза, в Националната програма за квалификация, посредством оперативни програми и други.